

Portaat johdattavat Dubrovnikin Marginaaliklubiin.

► tehdä omannäköisiä klubeja. Marginaaliklubikaan ei ole keskittynyt vain musiikkiin. Dubrovnikissa on saatu nauttia myös teatterista ja tanssista. Eikä ideoista ole pulaa. – Tämä on niin kuin eväskori – kaikkia eväitä ei ole ehditty vielä edes maistaa, Sami virnistää.

Mutta jos valolaiset saisivat kenet tahansa Marginaaliklubille, ketä he pyytäisivät? Vastausten hajonta on suuri. **Marika Tulokas** haaveilee Pertti Kurikan nimipäivistä. Sitä toivoo myös Nimipäivien rumpali **Toni Väliaho** – ja saa aikaan naurunremakan.

Samin toiveissa on **Johnny Lee Hooker**. Marko Koivu ja **Jari Nordström** ovat kotimai-

sella linjalla: Markon mielessä on **Heikki Hela**, Jari taas haluaisi nähdä lavalla **Kari Tapion**. Kari Aalto puolestaan avaisi klubin **Popedalle**. Ja jos **Dimitri Baltzar** saisi päättää, Dubrovnikissa esiintyisi **Tuomari Nurmio**.

Sami kiteyttää koko klubin idean: – Me tehdään tätä, että ihmisillä olisi kivaa. Huone täyttyy taas naurusta. Kivaa näyttää olevan myös klubin tekijöillä. ■

Tiedätkö sopivan esiintyjän Marginaaliklubille? Haluatko itse lavalle? Ota yhteyttä Valoon: valo@lyhty.net.

Valolla voi piirtää ja kirjoittaa

Led-valo työpajoissa syntyy ihmeellisiä kuvia

Teksti ja kuvat
Mia Hemming

Päivi Harju osallistui jo toistamiseen Jukka Laineen pitämään valotyöpajaan.

Pimennetyssä tilassa pienet valokiilat saavat ihmeitä aikaan.

Valaistus suunnitteli **Jukka Laine** vetää led-valotyöpajoja. Pajoihin on osallistunut kehitysvammaisia, cp-vammaisia, näkövammaisia ja autistisia henkilöitä, ADHD-nuoria, vanhuksia ja päiväkotilapsia.

– Jokainen osallistuja pääsee valotyöpajoissa leikkimään valoilla ja varjoilla, ei suinkaan vain ohjaaja. Kukin voi olla valaistus suunnittelija tai taiteilija ja kokeilla, mitä valoilla voi tehdä, esimerkiksi valopiirtää. Jokainen voi tutkia, miten valo käyttäytyy eri materiaaleissa. Mutta tekeminen ei ole pakollista; valosta on luvallista vain nauttiakin kuten takkatulesta. Mitään etukäteistaitoja ei vaadita, pajaan voi tulla ensimmäistä kertaa leikkimään valoilla, valoilmaisuuden medianomi **Jukka Laine** painottaa.

Osallistujat käsittelevät valotyöpajoissa valaisimia, jotka ovat turvallisia eivätkä kuumeine. Vaikka motoriikka ei toimitakaan, voi katsoa muiden tuotoksia tai pitää sylissänsä esimerkiksi pehmeitä valopalloja.

– Työpajat soveltuvat kaikille, jotka ovat kiinnostuneita taiteellisesta toiminnasta. Osallistujat ovat olleet 2–101-vuotiaita. Eräissä vanhusten palvelutalossa vain yksittäisiä sanoja puhuva muistihäiriöinen mies ryhtyi kertomaan minulle kokonaisen lausein sodasta. Kuvat hevosista herättivät hänet sitä muistelemaan. Tällä tavoin valotyöpajoilla voi olla osallistujalle myös huomattava terapeuttinen merkitys. Erityisesti **Lainetta** ilahduttaa järjestää pajoja sellaisille henkilöille, jotka eivät esimer-

kiksi laitosten asukkaina pääse valoilla sisustamaan omaa huonettaan.

– Päiväkotilasten viuhdomista on myös hauska katsoa, heiltähän lähtee tällaisessa mopo käsistä.

– Olen kokenut onnistumisen iloa jokaisen ryhmän kanssa.

Ystävätuvalla ledeistä on tykätty

Punaisena lankana **Jukka Laine**ella on kuitenkin ollut valopetus kehitysvammaisille henkilöille. Hän järjesti ensimmäisen valotyöpajansa kehitysvammaisten aikuisten ja nuorten ajanviettopaikka **Ystävätuvassa** Helsingissä.

– Halusin aikoinani ryhtyä tekemään jotakin vapaaehtoistyötä kokopäiväisen valaistus suunnittelun lisäksi ja silloin törmäsin keharikaverikampanjaan. Siinä etsittiin nuorille ja aikuisille kehitysvammaisille tukihenkilöitä, jollainen sitten olin vuoden verran. Hain sen jälkeen kerho-ohjaajan paikkaa ja sellaisena toimin neljänä iltana viikossa. Silloin rupesin miettimään, mitä täällä tykättäisiin ledeistä ja ensimmäinen kokeilu innosti jatkamaan. Kaksi vuotta sitten lopetin työni valaistus suunnittelutoimistossa ja hyppäsin kokonaan sosiaalialalle, **Laine** kertoo.

Laine on toiminut myös avustajana Helsingin kehitysvammatuki 57 ry:n järjestämässä itämaisen tanssin kerhossa. Jokaisen kerhoillan lopuksi tanssitaan led-valaisimet käsissä ja otetaan valokuvia pitkällä valotusajalla.

– Tällöin valaisimen ilmaan piirtämä kuvio tallentuu kuvaan.

Laine on ryhtynyt lisäksi yhteistyöhön helsinkiläisten valopiirtäjien **Janne Parviaisen** ja **Hannu Huhtamon** kanssa. He pyrkivät monipuolistamaan valopiirtämisen mahdollisuuksia.

– Haluaisin kehittyä valopiirtämisessä. Lisäksi tekniikan kehittäminen valokirjoittamiseen pyörii mielessäni.

– Valo on minun innoittajani ja olen valmis valotyöpajojen tähden kiertämään ympäri Suomea.

Laine on tähän mennessä käynyt pitämässä pajoja pääkaupunkiseudun lisäksi Kuopiossa, Iisalmessa ja Tampereella. Toistaiseksi hän tienaa pääasiallisen elantonsa toimimalla koulunkäyntiavustajana sekä tekemällä opettajan sijaisuuksia.

Päivi Harjun valot veivät mennessään

Päivi Harju on ystävätuvan kanta-asiakas. Hän osallistui jo aikoinaan **Jukka Laineen** vetämään ensimmäiseen valotyöpajaan.

– Ei ajatus tuntunut silloin yhtään hullummalta, vaan pikemmin mielenkiintoiselta. En ollut aiemmin ollut mukana missään vastaavassa toiminnassa ja halusin kokeilla, **Harju** muistelee.

Valotyöpaja pidetään pimennetyssä huoneessa, ja rauhallinen musiikki soi taustalla. Korkeintaan kymmenen ihmistä työskentelee kerralla.

– Musiikki luo mukavan tun-

nelman. Puheensorinaa kuuluu muualta, mutta se on tästä tilasta suljettu pois.

Valopaja kestää 45 minuuttia. Valoja suunnataan lasiesineiden läpi, ja valo piristoituu taustalevylle luoden siihen kuvioita. Kuvioista otetaan kuvia, ja kuvat heijastetaan seinälle.

– Minä tykkäsin pajasta niin, etten meinannut lähteä pois. Valo vei vähän mennessään: kokeilin erivärisiä valoja ja sain aikaiseksi aika outoja kuvioita. Valo näytti ihmeelliseltä ja sillä voi keksiä kaikenlaista. Suuntasin valoa eläimiä ja ihmishahmoin, mistä syntyi hauskoja kuvia.

– Kokemus oli suorastaan terapeuttinen, ja omasta mielestäni valotyöpaja sopisi myös jonkinlaiseksi terapiatoiminnaksi, **Harju** kertoo. ■

- Valoelämysten tekemiseen tarvitaan ikkunaton huone tai tila, joka voidaan pimennettävä esimerkiksi teippaamalla jätösäkkejä ikkunoihin.
- Työskentely tapahtuu paritöyryskentelyinä. Kaksi osallistujaa istuu pöydälle asetetun taustalevyn äärelle.
- Jos paja on yhtä istuntoa pidempi, pidetään 45 minuutin jälkeen 15 minuutin tauko huoneenvalossa tai päivänvalossa.
- Pajassa otetuista valokuvista onnistuneimmat saa myös hemmin cd-rom -levyllä.

Lisätietoja:
<http://valoelamys.weebly.com>